

Tygodnik,

10. Stycznia — 2. — 1818.

Do WYDAWCY TYGODNIKA.

Przy nudach coraz więcej upowszechnionych dobrze jest bawić. W ówczas jednak ma cel najpiękniejszą zabawę, kiedy sięgłszy z rozszerzeniem użytecznych wiadomości. Tém zdaniem kierowany od dzieciństwa, sądzę, że i ty zacny Wydawco, nie innego jesteś; i przyj-

TOM I.

miesz nowinki, jakie będę mógł zbierać do Tygodnika twojego.

Za pośrednictwem różnych dyplomatycznych kanałów, uzyskałem nasamprzód wiadomość, o nowo założonej Szkole Głównej Intryg. Przemożny Monarcha Państwa Intryg, stanowiący ją, chciał wprawdzie, aby zawiązek i ciągłe jej rozwijanie następowało w skrytości, aby drogie sercu jego, i sercom wszystkich poddanych równymże duchem tchnących manowce, prowadziły szczęśliwie do ciemnych siedlisk, mieszczących ten kolos nowoczesnej oświaty; lecz możnaż zezwolić, aby tak świetne zamiary pełzły w zaciszu? możnaż niepokazać drzwi do szczytu doskonałości? Nie; choćby mi się przyszło narazić i potężnemu Władcy Intryg, i wszystkim Jego Jaśnie Oświeconym, Jaśnie Wielmożnym, i Wiele możnym poddanym, wskażę świątynię nauk; niechaj niebędzie dłużej ukrywana sztuka szybkiego obrotu koła Fortuny.

Damazy Satyrko.

Wyrok

Stanowiący Szkołę Główną Intryg.

My, Hipokryt I, z łaski mdłych ustaw, a za pośrednictwem lisich naszych usiłowań,

Sultan rozszerzonego we wszystkich niemal częściach świata, państwa Intryg, Król usługnych pieczęniarzy, Arcyksiężę przekupniów, udzielny księżę potakiwaczy, naczelnik umiejących w potrzebie, zadziierać i spuszczać nosy, Pan na ukłonach. łaszeni się, dobrem piękności i pokrewieństwie użyciu, pośrednik związku lisów farbowanych, i rozmaitych z nami sprzymierzonych mocarstw, — oznajmujemy:

Wszem w obec i każdemu z osobna, komu o tém wiedzieć należy, a mianowicie wszystkim naszym wiernym poddanym, iż przeczując wyżłim węchem, ze starań i prac nikczemnych przeciwników naszych, uszczuplenie obszernych granic państwa; postanowiliśmy, dla utwierdzenia związku i pomnożenia liczby wiernych poddanych, tudzież ciągłego jój wzrostu, założyć Szkołę główną Intryg. Stanowimy więc:

T Y T U Ł I.

Ustanowienie Szkoły głównej. Jój podział.

A R T Y K U Ł I.

W dobrém i szczególniej ulubioném nam mieście
P..... założoną będzie Główna Szkoła Intryg.

A R T Y K U Ł II.

Dzielić się ma na trzy fakultety.

a, filozoficzny.

b, matematyczny.

c, nauk i sztuk pięknych.

A R T Y K U Ł III.

Zadeu z naszych następców niema się ważyć przy-
dawać, Wydziału Prawnego i Administracji publi-
cznej; tém samem bowiem, mógłby być uważany przez
wszystkich prawowiernych poddanych, za podkopują-
cego zasady państwa. Jeden tylko nauczyciel wykla-
dać będzie.

„że, prawasę dla istot słabych, do których rzę-
du nie należy, kto się pod przemożną naszą uda o-
piekę.

„że, wierni nasi poddani, po wszystkich wydzia-
łach Rządowych, we wszystkich nie ledwie krajach ros-
pierzchnieni, umieją tworzyć prawa tak, ażeby te zgo-
dnie z przyjętymi powszechnie prawidłami, mogły być
podług zmian atmosfery przeszyte, i stosownie do po-
trzeby na wszystkie strony nicowane.

„że, każdy uczeń nowo ustanowionej szkoły, może być pewny szybkiego postępu w urzędowaniach administracyjnych, skoro w dogadzaniu chęciom wyższych, w szperaniu prawideł oświecających, zastosuje się do zasad Religji Mahometańskiej.

A R T Y K U Ł IV.

Zakaz w powyższym artykule rozciągamy i do Teologii. Nauka jej zasadza się na wierze; nasi zaś poddani wierzyć właśnie nikomu nie powinni, jeżeli dobrze swoje przymioty rozważą.

A R T Y K U Ł V.

W wydziale filozoficznym uczniowie przechodzić będą umiejętności:

a, część Psychologii, — o sposobach zatwardzania duszy.

b, Loikę, czyli naukę — wyłócznego o myślenia o sobie.

c, Filozofję teoretyczną, — co do zgadywania cudzych myśli.

d, Filozofję praktyczną, doskonalącą — w przekształcaniu własnych.

e, Estetykę czyli umiejętność smakowania — w wykrętach.

A R T Y K U Ł VI.

Wydziału matematycznego zakres jest w naukach:

a, rozmiaru prostego — umiejętności zwierchników.

b, rozmiaru odwrotnego, sposobów ich zaspokojenia i zapewnienia sobie na niższych odwetu.

c, dochodzenia bryłowości, czasek wysokich Urzędników.

d, dochodzenia wielkości eliptycznej — ich przewagi.

e, O Hiperboli ich pragnień.

f, dochodzenia własności fizycznych, urzędowań sądowych, skarbowych i t. d.

g, umiejętność chemicznego rozwijania i zwiżania władz, skoro tego dobro państwa intryg wymaga.

ARTYKUŁ VII.

W wydziale nauk i sztuk pięknych, nauczyciele wskazywać mają zasady i prawa:

a, wymownego — zagłuszenia rozumniejszych.

b, fikcji czyli zrozumiałej mówiąc — nauki kłamstwa.

c, cieniowania — wad własnych.

d, wskazywania cudzych zasług — *en miniature*.

e, przerysowania — obcych błędów w postaci olbrzymiej.

f, snycerskiego nakonec wyrzynania osób miłych zwierzchnikom.

TYTUŁ II.

Podział osób należących do szkoły głównej, i wskazanie potrzebnych przymiotów.

A R T Y K U Ł VIII.

Szkoła główna mieć będzie swego Rzędcę czyli Rektora, Nauczycieli, i Uczniów.

A R T Y K U Ł IX.

Rektor przed wyborem swoim udowodnić powinien:

a, iż za pośrednictwem przymiotów, zdobytych szczególnież naszych wiernych poddanych potrafił się w chrapać na Urząd Kanclerza, Ministra, lub przynajmniej jakiego Dyrektora.

b, że w biegu urzędowym, przeskoki nie były mu obcemi.

c, że umiał swemu Monarsze przysługiwać się w potrzebie szklami powiększającemi i zmniejszającemi różne przedmioty, a nadewszystko oddalającemi — prawdę.

d, że się otaczał zawsze poczem samych tylko naszych wybrańców.

e, że nie powierzył nigdy urzędu Kandydatom examinowanym, tym odwiecznym, poprzysięgłym, ale na szczęście, nie licznym naszym przeciwnikom.

f, że nakoniec, w urzędowaniu potroił przynajmniej mająteczek.

A R T Y K U Ł X.

Po złożeniu takowych dowodów, wybór Rektora sami sobie zachowujemy.

ARTYKUŁ XI.

Kandydat do nauczycielstwa, prócz szczególnej znajomości nauki, którą ma dawać, obowiązany praktyczną swoją okazać biegłość, przez udowodnienie:

a, iż pod trzema przynajmniej Prezydującemi sprawował z zadowoleniem wszystkich istot wyższych, stopień M e k l e r a w nabywaniu Urzędowań.

b, że w całym życiu niepomyślał, o wiadomościach stosownych do obowiązków, które posiadał.

c, że umiał użyć w potrzebie żonki, siostry lub tym podobnej osoby.

d, że oddany świetnym szacherstwom, chętnie zapominał o tak nazwanych powinnościach.

e, że prawdę, tak co do osób, jak co do przedmiotów wystawiał Prezydującemu, w równie rzetelnych obrazach, jak on Monarsze.

f, że nakoniec spłacił długi w czasie urzędowania.

ARTYKUŁ XII.

Nauczycieli mianować będzie Rada dozorca szkoły.

ARTYKUŁ XIII.

Przed przyjęciem ucznia należy z nim odprawić examen. Zasadzać się on będzie na doświadczeniu:

a, czyli ma kark giętki?

b, czy mu na usta na każde zawołanie uśmiech występuje; czy ma czoło cokolwiek przetarte i do zupełnego wytarcia zdolne?

d, w jakim stopniu posiada gust do kruszców ?
e, czy nie zarażony naukami?

ARTYKUŁ XIV.

Najwyższy stopień któregokolwiek z brzydkich nałogów, przeciwnych przymiotom w poprzednim Artykule wymienionym, robi niegodnym wstępu do przybytku Szkoły przez nas ustanowionej.

(Dalszy ciąg nastąpi).

PRZECHADZKA Z BERNY DO HOSPITALU.

Porzucić przyszło te góry,
Dokąd mię ciekawość wiodła;
Gdzie ślad rozruchów natury,
Gdzie swe życie biorę źródła.

Gdzie lody i śniegi wieczne,
O letni upał niedbaję;
Gdzie przepaści niebezpieczne,
Promieni słońca nie znajduję.

Którędy obłokom droga,
Gdzie po wielkich bryłach skały;
Co go napędziła trwoga,
Huczy strumień zapieniały.

Tam w zakrętach śnieżnej góry,
 Niebo hartuje swe strzały,
 Które z trzaskiem znoszą chmury,
 Na padół świata struchlały.

Rzucam doliny zielone,
 Wspinam śliskie w górę kroki:
 Wzwyż nad jodły zasępione;
 Depcę pod sobą obłoki.

Tu się natura wzburzyła,
 Zgruzów usypane wały;
 Moc jakaś skały wzruszyła:
 Czy je wieki odszczepały?

Olbrzymy tu stoją ziemi,
 Zimne syny płodnej matki!
 Ileż to wieków za niemi,
 I na resztę wieków świadki.

Zieloność zwolna umiera:
 Między zimne wchodzę ściany;
 Jeszcze mech skały ubiera
 Śniegiem skałę przerywany.

Wyżej i mchy nie wyżyły,
 Tam oddychać częściej trzeba;
 Mocne piersi, dobre siły,
 Wam to mieszkać bliżej Nieba.

Wam twierdze dobywać, które,
 Natura, gdzie indziej miła,
 Tu strażę stawiąc ponure,
 Strachami je ogrodziła.

Mnie niechaj łuki zielone
 Niech pod cień swój przyjmą drzewa,
 Niech strumienie rozpędzone:
 Chłodzą gdy słońce dogrzewa.

Haśli rokoszna kraina,
 Ta zamyka żądze moje,
 Gdzież jest téj równa dolina,
 Gdzież licznijsze huczą zdroje?

Gdzie mleczna droga przebiega,
 Skały wejścia dozwoliły;
 Gdziekolwiek oko wybiega:
 Skały drogę zastąpiły.

Nad skałami zrosły jodły,
 Splotły wieniec równie śmiały,
 Jak te co niebo ubodły,
 Głowę swoją harde skały.

Za niemi bieleją śniegi.
 Haśli! ty wygrywasz na tém,
 Tam zimnego nieba brzegi,
 Ty się zawsze wieniecysz latem.

Gdzież bogatszy strumień spada,
 Tysiąc odmian w szumie słyszę,
 Tu pędzel przed nim upada,
 Jakżeż go pióro opisze?

Na przeciw również ze skały,
 Snać, że je zazdrość ruszyła,
 Dwa strumienie zrównać chciały,
 Zazdrość je śnać rozłączyła.

Jeśli kto serce spokojne,
 Wniesie do téj okolice.
 Tu znajdzie życie przystojne,
 Tu pokój niech ma Świątnice.

X. W. B. K.

TRZ E B A B Y Ł O.

Trzeba było, jest to powszechny sposób pociechy. Gdy stanę nad brzegiem przepaści, ratuję mnie moi przyjaciele, tym pocieszającym słowem. Zdaje się, że nikt niemógłby osłodzić smutku mojego, gdyby go wprzód jeszcze bardziej nie rozjątrzył.

Jeśli powierzę jakiej summy utracjuszowi albo filutowi, a ten mnie oszuka; tak pociesza mnie sąsiad, któremu ten smutny opowiadam przypadek: „Trzeba było dowiedzieć się jak stoi w interesach, i nie powierzać mu tak lekkomyślnie pieniędzy”

Aniela idzie za młodego Wacława, tak pięknego jak Adonis, ale i tak płochego jak motyl. Po dwóch, lub trzech miesiącach, zdradza ją niewierny. Biegnie

smutna Aniela do swojej jedynej przyjaciółki, która zamiast otarcia jej łez, mówi: „Trzeba było nie-
ufać młodemu; trzeba było, przed oddaniem mu rę-
ki poznać go dokładnie.”

Proponuję Franciszkowi bogatą partję. Przystaje i żeni się. Ale w dzień po ślubie przekonywa się, że jego żona ustawicznie mu się sprzeciwia, że się ich serca nie zgadzają z sobą. Idzie do krewnego, który mu tę partję proponował. Jakże go ten pociesza? „Czemuż się tak spieszył. Trzeba było poznać wprzód charakter przyszłej małżonki.”

Sztuka pocieszania jest bardzo trudną i rzadką. Mało ludzi umie cierpieć z cierpiącym, postawić się na jego miejscu, i duszę swoją przelać w jego duszę.

Łatwiej dobrze radzić, niż dobrze pocieszać. — Podział boleści osładza boleść, i leje balsam w serce nieszczęśliwego. Ale miłość własna, ma zawsze w u-
stach: „Trzeba było.

Znana jest odpowiedź mocnego i zdrowego że-
braka, który po ulicach Madrytu przechodzących pro-
sił o jałmużnę. Jeden z nich powiedział mu, że się
brzydkim trudni rzemiosłem, że trzeba było, nauczyć
się użyteczniejszego. „Niechcę ja rady, ale wsparcia.
Odpowiedział nieszczęśliwy.

Wyrzut nie jest pociechą. Trzeba było, przy-
prowadza do rozpacy. Podwójnie nieszczęśliwym jest
ten, któremu się da uczuć, że sam swego nieszczęścia
stał się przyczyną; do cierpienia przybywa mu jeszcze
zgryzota.

Z A G A D K A.

Choć zmyślać nié mam zwyczaju;
 Uwierzyć mi nie zechcecie,
 W każdym znajduję się kraju,
 Przecież nie powstałam w świecie.
 Przykładem wielu junaków,
 Bywam w wojsku, nigdy w bitwie;
 Choć mnie ma Połock i Kraków,
 Niemasz mnie w Polsce, ni w Litwie.
 Pierwszą w kartach, w grze mnie nima,
 W każdy mieszam się majątek,
 Niezna mnie lato ni zima.
 Zaczynam koniec, kończę początek,
 Choć się w podlebstwa nie wdaję,
 Jednakem pierwsza u Króla,
 Bezemnie szczęśliwe kraje.
 Mnie winna początek kula.
 Nieznajdziesz mnie w polowaniu
 Choć mnie w każdym kątku niebrak,
 Przodkuje ludziom w kochaniu,
 Na końcu dostał mnie żebrak.
 Jeżeli mnie w trzy miesiące
 Znajdziesz luby czytelniku,
 Wtedy dukatów tysięcy.
 Sypać ci będę bez liku.

a) *

a) Wszystkie tak podpisane wiersze są roboty Redaktora.

Słowo Logogryfu w przeszłym numerze umieszczonego jest Tygodnik, w który wchodzi, gdy, ty, godny, ton, tok, kot i kit.

M O D Y.

Ner II.

Zwracając uwagę na zeszłe czasy, chociaż by i najdawniejsze, łatwo spostrzec można, że nietylko w wieku w którym żyjemy mody panowały, lecz że każdy wiek miał właściwe sobie opinie, obyczaje i ubiory; te stanowiły ten a nie jnnny sposób myślenia, widzenia, postępowania, lub ubierania się.

I tak w kraju naszym, był wiek rycerstwa, później nauk i kunsztów, dalej prawodawstwa następnie język łaciński był w modzie; francuzki wyrugował łaciński; krasomostwo, podróżowanie za granice, zapomnienie własnego języka, stało się podobnież modą. Początek wieku XVIII. obfity w mody akaparacji, usurpacji, rekwizycji, antycypacji i t. d. aż nakoniec szczęśliwsza natomiast nastąpiła moda, oto goić ciosy które wojna zadała i dawne rzeczy przemieniać, naprawiać i upiększać.

To dążenie, które się teraz ogólnem stało, taki ma wpływ na umysły prywatnych, że się tą modą, tak dałec, niektórzy zajmują, iż sobie za powinność mają, być członkiem towarzystw filantrojnicznych, dobro-

czynności i rolniczych; odwiedzać szpitale, asystować przy chorych, przy robiących testamenta, dyrygować pogrzebem; być protektorami nauk, i robić nowe wynalazki i odkrycia.

I. K.

M O T Y L.

Kloe ujrzawszy motyla,
 Jak różne całując kwiaty
 Tu i owdzie się nachyla,
 Rzekła: „Ten owad skrzydlaty
 „Byłby piękny, ale płochy,
 „Zaczekajno tzn. trochę”
 Wnet z pięknej reki,
 Upadły motyla skrzydła.

Cóż się stało! straciwszy najcenniejsze wdzięki,
 Cała jego postać zbrzydła,
 Został ciężkim, z płochością znikły wdzięki całe.

Często się zdarza w naturze,
 Że motyle na zbyt stałe,
 Nie jedną znudziły Róże.

A. Plichta.

T E A T R   N A R O D O W Y.

Narod ceniący prawdziwie swoją narodowość, nie może obojętnie patrzeć na Teatr własny. Jest to szkoła najtrafniej do serc naszych mówiąca, zabawa mało kosztowna, a z wielu moralnemi korzyściami połączona; ku jej wzniesieniu, i udoskonaleniu dążą wszyscy, prócz tych, którzy nie dbają o wzrost ojczystej Literatury.

Nie opuszczając tak ważnego przedmiotu, nim przystąpimy do szczegółowego sztuk rozbioru, nadmienimy o dzisiejszym stanie teatru.

Wzniesienie i upadek sceny, zależy od trzech okoliczności: ducha publicznego, wyboru sztuk, i ich oddania.

Duch publiczny, jest zawsze za narodowością. Na próżno niektóre domy Polskie wspierają każdy obcy przybyły teatr, chociaż Artyści jego, nie mają czasem innej zalety nad tę, że nie polskim mówią językiem, publiczność nie dzieli ich mniemania.

Dla wyboru sztuk dobrych, i szczęśliwego ich oddania, potrzeba pracowitych autorów, doświadczonęj i rozsądnęj cenzury, światłej i bezstronnęj krytyki, zajętych bez przerwy obowiązkami swemi artystów, mianowicie zaś umiejętnego zarządu tylu drobnemi szczegółami, składającemi ogół pięknego wystawienia.

W ostatnich czasach uświetnioną została scena na rodowa, wystawieniem, kilku nowych trajedji, szczególnie zaś uznanęj powszechnie za wzorową Trajedję Barbary Felińskiego. Opera znacznie się podniosła, lecz co do komedji; przy wróconym pokoji więcęj miano nadziei.

Wybór sztuk powierzony przez Rząd, Dyrekcji oddzielnęj, dobroć jego zabezpiecza.

Na ograniczoną liczbę krytyk nie możemy się użalać. Znanie towarzystwo Ixów najwięcęj dało i daje wyroków ożywionych dowcipem. Nie do nas sądzić należy, ile bezstronność piórem ich rządzi.

Artyści coraz gorliwiej pełnią obowiązki. Niekiedy jednak Sufler za nadto jeszcze bywa trudzony. Niektórzy Aktorowie wyrazami własnemi zastępują wyrazy Autora, przez co zamieszania bywają przyczyną. W ubiorach zbyteczna wolność panowanie rozciąga.

Od czasu objęcia Teatru przez JPana Osińskiego wiele dobrych skutków jego usiłowań postrzec się daje. JPani Aszpergierowa pomnożyła liczbę naszych śpiewaczek. JPan Werowski coraz trafnięj oddaje role bohaterów trajedji. W obojgu cieszą Publiczność widoczne postępy. Co do komedji, mamy dość znaczną liczbę dobrych Aktorów, ale razem wielki niedostatek Aktorek. Niektórych ról JPani Szczurowskiej po opuszczeniu przez nią Teatru, dotąd niepotrafiono zastąpić, tudzież ról zmarłej Drozdowskiej.

Dla Publiczności więc i dla kassy Teatralnej życzymy najmocniej wyszukania Aktorki komicznej. Usiłowań w tym przedmiocie Antreprenera tym więcéj jesteśmy pewni, gdy już pomnożeniem Orkiestry osobami za granicą i w kraju wynalezionemi wzniość operę, a przez sprowadzenie malarza i krawca udowodnił, iż przystępuje do poprawy ubiorów i niechce spuszczać się na samą tylko wyobraźnię widzów, co do miejsca widowiska. Jemu winniśmy dogodniejsze urządzenie parteru, lepsze oświecenie teatru, utworzenie baletu i inne poprawy.

Szkoła dramatyczna, osobiwie we względzie kobiet zbogaciła nasz teatr. Zaczynające postępy widzimy w sztuce tańca młodej Polichnowskiej.

Opera Włoska w podróży. Ogólnie przyznać należy, że wyeksekwowanie jéj przez naszych Operzystów, dostatecznie odpowiadało wielkości stylu kompozytora téj muzyki. Każda część Opery, tak w pierwszym jako i w drugim Akcie, jako to kwartet, koda i finały z taką pewnością, i tak dobrze zachowaną harmonją ogólną śpiewane były, że najsurowsza krytyka, pewno nie znajdzie słusznego powodu do Ixowania.

Opera ta grana przez Włochów w różnych stolicach, nigdzie lepiej oddaną nie była. Doskonała jéj exekucja, przypomina miłe dla przyjaciół muzyki, czasy Gwardasoniego.

Widowisko pod tytułem: *C o k t o l u b i*.—

Przez piękny wybór rzeczy i staranność w oddaniu całości, ujrzał każdy z widzów sprawdzenie tytułu.— Szkoda, że z Pumpernikla musiano zrobić ofiarę dla gustu Raju, tym bardziej szkoda, kiedy to widowisko zakończyła, Elegja na śmierć Tadeusza Kościuszki, napisana przez Kantoberego Tymowskiego. Powszechne rozczulenie z jakim ją przyjęto, zastąpić może pochwałą. Muzykę do tej Elegji dorobił, znany z dzieł swoich Karol Kurpiński. Czytelnicy nasi, będą mogli jej piękność ocenić; w drugim bowiem kwartale przyłączoną będzie do Tygodnika.

C y d. W tych dniach dwie tej tragedji mieliśmy reprezentacje, które zrównymże żywym zapaleniu przyjęte były. O dobroci przekładu, a raczej przerobienia tej sztuki, dosyć powiedzieć, że jest dziełem Ludwika Osińskiego; szczęśliwie opuszczono rolę Infantki, i skrócono monolog Rodryga, w pierwszym Akcie. Dwie piękne i nowe dano dekoracje. JPan Werowski grał rolę Cyda. Niemożna żądać więcej ognia w oddaniu. Role Xymeny, Gomeza i Dyego przez Panią Ledóchowską, i JPanów Bogusławskiego i Kudlicza, źle oddane być niemogły. Uchybienie Elwiry w pierwszej reprezentacji, nagrodziła nam w drugiej, gra JPanny Nacewiczówny, która coraz większe Ojczystej Scenie czyni nadzieje.

MIŁOŚĆ i SATURN.

Bóg co ma Czas pod swym rzędem,
 Zniszczył się długą włośćgę;
 Lecz Jowisz srogą potęgę,
 Gnał go i morzem i lędem.

Do wieczora od poranku,
 Drepczył stary bez ustanku:
 Trudno z mocniejszym żartować,
 Trzeba było wożować.

Nigdy nie składając łaski,
 Zwolna kroczył siwobrody,
 I przez Afrykańskie piaski,
 I przez Syberyjskie lody;
 A w każdym, a w każdym kraju,
 Z biędę ludzkiego rodzaju,
 Nudy powolnego kroku,
 Kulaly przy jego boku.

Innych Bogów swemi jęki,
 Biedny Saturn nie porusza;
 Lecz Miłości miękka dusza,
 Użala się jego męki.

Spuszcza się dobra dziecina,
 Czyżo powietrze przerzyna,
 A bijąc skrzydły lekkimi,
 W momencie staje na ziemi.

Tu widząc Saturna znoję,
 Zbliża się Miłość z pieśczoć,
 „Weź starnszku, skrzydła moje,
 „Przykro to chodzić pieszotą”
 Zaraz wszystkie świata strony,
 Przelatał czas oskrzydłony;
 Prędzej niż gościńcem nieba,
 Cwałując rumaki Feba.

Tak pędząc pełen natchnienia,
 Czas lata w momenta zmienia.
 Ale gdy Bożek miłości,
 Skrzydełek mu pozazdrości,
 W ten czas stary ocieżeje,
 Potyka się, kulawieje,
 I tak wynudzi człowiekiem,
 Że chwila zdaje się wiekiem.

Józef Brykczyński.

OR Y G I N A Ł Y.

Czterech Anglików wybrało się raz z Londynu do Paryża. Jeden z nich miał wprawione zęby, drugi oko szklane, trzeci drewnianą nogę, czwarty żadnego kalectwa, ale ustawnie trząsł głowę i to w sposób bardzo rozśmieszający. Wsiadłszy na łód w *Calais* (Kale), wzięli diliżans, i umówili się zaraz na pierwszej stacji, aby na każdym popasie razem szczególną śmieszność udawać. Przy śniadaniu patrzali wszyscy zyzem, przy

objedzie mieli przyprawne nogi, w wieczór każdy udawał głuchego, a przy kolacji przybięrali sobie z osobna inny rodzaj śmieszności.

Idąc do łóżka, kazał jeden najętemu słudze, wyjąć sobie zęby. Zęby? — zawołał zadziwiony służący. — Tak, zęby tylko się śpiesz. Ledwie to zrobił służący, kazał mu drugi wyjąć sobie oko. Oko? spytał się. — Czego się dziwisz? Podnieś tylko żrenicę, a łatwo ci to przyjdzie.

Potem zawołał trzeci: Chłopcze! zdejm mi nogę! Usłuchał go służący bez zadziwienia, bo wiedział o tem, że można sobie przyprowadzić korkowe nogi. Odjęwszy nogę, już kontent że się uwolnił, chciał lokaj odchodzić, gdy właśnie w tym momencie, kiedy z największą ostrożnością składa na stole fałszywą nogę, oko i zęby; czwarty Anglik krzyknął na niego strasznym głosem: „Pojdź chłopcze. Zdejm mi głowę” Obraca się służący, a widząc doprawdy głowę trzęsącą się jak galarete, ucieka z przestachu do gospody, zaklinając się na wszystko, że ci Anglicy są czarownikami.

O C Z A S I E.

Czas szczęściu obiecany, zawsze jest daleki,
Zdaje się, że godzina chce przeczekać wieki;
Lecz chwila, która doli pożądanej sprzyja,
Jak piorun mija.

U C I N K I *(Epigrammata)*

Alexandra Koźuchowskiego.

Powód Ucinków.

Któs rzekł burząc wyniosłym tonem Satyryka:

„WacPan szydźsz, bez względu na dostojność stanu,

„Czemu koniecznie piórem ma władność krytyka?

„Czemu? -- bo jest zbyt wielu podobnych WacPanu.

Wyjaśnienie sprawy.

Zajęty pracę Sedzia okazały,

Próżno przewracał mnogie folijaly,

Zawsze coś brakło w wyjaśnieniu sprawy,

Przytomnej stronie wyjawiał obawy,

Nawet się o zawilość z nią trochę powaśnił.

Ta porozumiawszy rzeczy,

Bynajmniej tłumaczowi praw świętych nie przeczy,

Wsuwa żółty pakiecik . . . ten wszystko objaśnił.

Zbiór Zalet

Powiedzcie proszę Panowie,

Skąd wielbię, nie jednego półgłówka uczeni,

Bez cnoty w sercu, bez rozumu w głowie,

Gdzież może mieć zalety?.. Wszystkie ma...

(w kieszeni.

